

Анастасія Петрушкова — аспірантка ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», м. Старобільськ, Україна.

Коло наукових інтересів: іноземна мова, англійська для спеціальних цілей, забезпечення якості викладання, порівняльні дослідження, вища освіта Словаччини, Чехії, Польщі.

e-mail: shchablevanastya@gmail.com

<https://doi.org/10.32405/2411-1317-2019-2-125-132>

УДК 371.715.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

У статті авторка досліджує методологічні аспекти проблеми якості викладання іноземної мови та здійснює аналіз умов забезпечення якості викладання іноземної мови у закладах вищої освіти (ЗВО). Для цього вона визначає сутність процесу викладання іноземної мови та розглядає низку понять і термінів, які відображають забезпечення його якості. Уточнюється значення терміну викладання як у вітчизняному, так і в англійському науковому дискурсі. Розглядається процес викладання іноземної мови на немовних спеціальностях з позиції системного підходу. Також, уточнюється зміст таких ключових понять, як якість викладання іноземної мови та організаційно-педагогічні умови.

На думку авторки статті, забезпечення якості викладання іноземної мови можливо за рахунок створення певних організаційно-педагогічних умов, які були підібрані з урахуванням процесу викладання іноземної мови на немовних спеціальностях у ЗВО.

Ключові слова: якість викладання; іноземна мова; немовні спеціальності; організаційно-педагогічні умови.

Постановка проблеми. На сучасному етапі спостерігається тенденція посилення уваги до якості викладання іноземної мови в закладах вищої освіти. Це зумовлено інтеграцією України до європейського освітнього простору, активізацією міжнародної діяльності закладів вищої освіти, необхідністю забезпечення конкурентоспроможності випускників українських вишів на європейському ринку праці. Не випадково Міністерство освіти і науки України у 2013 році визначило покращення рівня володіння англійською мовою в університетах одним із пріоритетів своєї діяльності. За підтримки Британської Ради в Україні протягом 2013 – 2018 рр. був реалізований проект «Англійська мова для університетів», спрямований на якісні зміни українських ЗВО. Наступним етапом стало створення робочої групи з визначення концептуальних засад державної політики щодо розвитку англійської мови у галузі вищої освіти. Як бачимо, проблема якості навчання іноземної мови у ЗВО України є надзвичайно актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Якість викладання, на нашу думку, відіграє ключову роль у забезпеченні високого рівня та якості підготовки випускників вищої школи. Аналіз сучасних публікацій показав, що наукова спільнота переважно приділяє увагу дослідженню якості професійної підготовки майбутніх фахівців (педагогічного профілю – В. Снагощенко, О. Чепка, А. Старєва, Т. Осадча, Л. Брескіна та ін.; економічного профілю – Є. Бенькович, Л. Пуханова, М. Артюшина та ін.), діяльності науково-педагогічних працівників (І. Аннекова, А. Пашков, Л. Нападовська, Т. Васильєва та ін.). Однак проблема якості викладання розробляється недостатньо і потребують подальшого вивчення й уточнення, особливо на методологічному рівні.

У роботах вітчизняних та закордонних науковців (І. Секрет, О. Хоменко, О. Чорна, К. Якушко, Н. Осіпчук, А. Андрієнко, Е. Бібікова, Н. Ізорія, Г. Пендюхова та ін.), присвячених обґрунтуванню засад іншомовної комунікативної компетентності студентів немовних спеціальностей, проблеми забезпечення якості викладання іноземної мови у ЗВО теж висвітлені недостатньо.

Формулювання цілей статті. Мета статті – дослідити методологічні аспекти якості викладання іноземної мови та здійснити аналіз умов забезпечення якості викладання іноземної мови у ЗВО.

Виклад основного матеріалу. Як відомо, методологія будь-якої науки має багаторівневу структуру. Зазвичай виділяють такі рівні методології, як філософський, загальнонауковий, конкретно-науковий та дисциплінарний. На конкретно-науковому рівні методологічне значення мають сучасні визначення й характеристики педагогічних категорій, понять, явищ, процесів, які безпосередньо стосуються предмета дослідження [2]. Саме тому необхідно визначити сутність викладання іноземної мови як педагогічного процесу та розтлумачити низку понять та термінів, які відбивають забезпечення його якості.

У сучасній науковій педагогічній літературі більшість науковців розглядають процес викладання як діяльність учителя у процесі навчання. Проте спостерігаємо розбіжності у визначеннях, які пояснюються не тільки різними підходами до аспектів терміну «викладання», а й зміною цілей і завдань викладання.

За педагогічним словником С. Гончаренко, викладання – діяльність учителя в процесі навчання, що полягає в постановці перед учнями пізнавального завдання, повідомленні нових знань, організації спостережень, лабораторних і практичних занять, керівництві роботою учнів із самостійного засвоєння знань, у перевірці якості знань, умінь та навичок [3].

Характеризуючи процес викладання, І. Зайченко звертає увагу на те, що це діяльність учителя, яка полягає у формуванні в учнів мотивів навчання, у викладанні змісту предмету, в організації діяльності учнів, в управлінні й керівництві їх самостійною роботою, спрямованою на вивчення й використання знань, у перевірці знань і умінь [4, с. 92].

Науковець І. Малафік теж розглядає викладання як діяльність учителя в процесі навчання й одночасно підкреслює, що воно є сукупністю багатьох специфічних діяльностей: проєктувальної, організаційної, інформаційної, корекційної, аналітичної. Тому, на його думку, цю діяльність правильніше було б назвати не «викладанням», а «научуванням» [9].

За Г. Коджаспировою, викладанням є діяльність з організації та контролю за ходом і підсумками організованого навчання, у результаті якої школярі засвоюють зміст освіти й розвивають свої розумові та творчі здібності. Вона стверджує, що діяльність викладання включає підготовчу роботу вчителя (річне і тематичне планування, планування уроку і т. і.); діяльність з передачі або організації засвоєння змісту освіти та розвитку дітей; діяльність, що забезпечує зворотний зв'язок від учнів до вчителя, тобто контроль за ходом і результатами вчення [7].

На додаток до зазначеного, педагог М. Фіцула підкреслює, що головною фігурою у процесі викладання є вчитель, викладач, з ініціативи якого відбувається навчальна взаємодія з учнями [12].

Необхідно зазначити, що існує певна розбіжність у розумінні поняття «викладання» в англomовному дискурсі. Особливо це стосується прикладів, коли науковці не є носіями мови. Термін «викладання» в англomовних наукових публікаціях позначався такими словами як «teaching», «learning» та «instruction». Деякі автори не зважали на їх першочергове тлумачення та інколи відбувалася підміна понять, яка призводила до хибного розуміння написаного. Різниця у тлумаченні термінів «teaching» та «learning» полягає в тому, що «learning» розуміється як набуття знань або навичок шляхом навчання [17], а «teaching» – акт або процес передачі знань або навичок іншому [16]. Тобто, «learning» – це процес учіння (вивчення), а «teaching» – процес викладання.

Проблемою диференціації понять «teaching», «learning» та «instruction» займався видатний американський вчений Е. Ейснер. У своїй роботі він стверджує, що «teaching» та «learning» є нероздільними поняттями і вони розглядаються як взаємні процеси (reciprocal processes) [14]. Однак існує ще один синонім, що має дуже схоже значення до викладання – «instruction».

Під поняттям «instruction» розуміють ті види діяльності, які свідомо плануються і виконуються вчителем, що спрямовані на спонукання учнів до досягнення навчальних цілей, які окреслив вчитель (навчання руху – “movement” learning) [14, с. 118]. «Teaching» – це та частина викладацької діяльності, що є ефективною у спонуканні учнів до досягнення навчальних цілей і яка призводить до учіння. Це те, що відбувається, коли вчителі через викладацьку діяльність досягають успіху цілком або частково у забезпеченні можливості учням навчатися [14, с. 119].

Як зазначає Е. Ейснер, ми можемо вивчати «instruction» без вивчення «teaching», проте неможливо вивчати «teaching» без дослідження «instruction». На рисунку 1 визначено відносини між цими термінами.

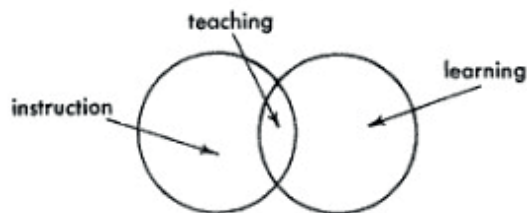
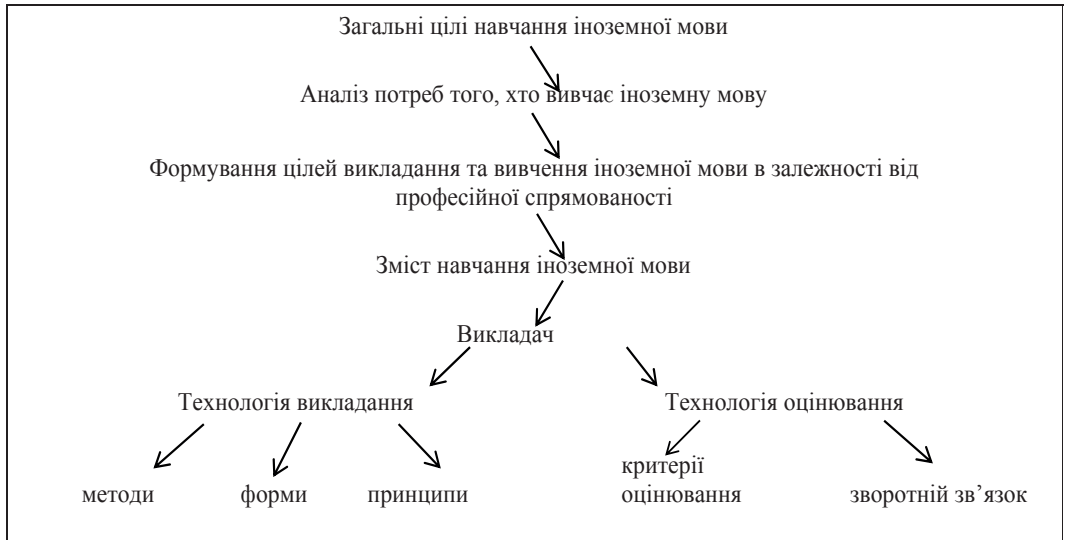

Fig. 1

Рис. 1. Співвідношення між поняттями «teaching», «learning» та «instruction» (за Е. Ейснером).

Викладання іноземної мови у закладах вищої освіти ми розглядаємо як діяльність викладача в процесі навчання іноземної мови з підготовки, організації та контролю за ходом і підсумками навчання, у результаті якої студент буде здатним спілкуватися іноземною мовою у знайомому академічному та загальнопрофесійному середовищі.

Розглядаючи процес викладання іноземної мови на немовних спеціальностях у закладі вищої освіти як складну систему, ми зобразили його наступним чином:

Схема 1. Процес викладання іноземної мови у ЗВО з позиції системного підходу

Проблема якості викладання іноземної мови на сучасному етапі набуває першочергового значення. Задля характеристики поняття «якість викладання іноземної мови» звертаємося до більш загальних понять.

Категорія якості має «полінауковий» зміст і є предметом вивчення багатьох наук [13]. У нашій розвідці ми розглянемо зміст поняття якості з педагогічної точки зору. У зв'язку з тим, що педагогічні процеси реалізуються переважно через систему навчання, виховання та освіти загалом, убачаємо необхідність у розгляді поняття «якість освіти».

Трактування дефініції «якість освіти» виокремлює Ю. Запарожченко. Серед них основними є такі: якість ототожнюється з результатом навчання (Д. Грін, А. Ешворт, Л. Харві); якість характеризується як результат і як процес навчання (Ю. Романенко, Н. Селезньова, А. Субетто, К. Тьон, Ф. Хейворд); якість відображає рівень задоволення вимог замовників (Б. Жебровський, О. Ляшенко); якість є інтегрованою складною категорією, що поєднує такі характеристичні чинники, як якість вхідних даних, якість основного процесу та якість вихідних даних (А. Вроейнстїйн) [5, с. 21].

Зважаючи на те, що ми розглядаємо якість по відношенню до такого педагогічного процесу як викладання, доречно розуміти під цим поняттям не лише результат, а й сам процес навчання (викладання).

Уважаємо за необхідне також уточнити зміст понять «якість викладання» та «якість викладання іноземної мови». Ми погоджуємося з думкою Ф. Хейурта про те, що «викладання є (або може бути) імпровізованим та креативним, воно має справу з фундаментальними проблемами особистості й культурної ідентичності та міжособистісними стосунками, успіх у навчальних досягненнях може бути життєвизначним. Це не ті цілі, які легко визначити у рамках продуктивності та ефективності» [15]. Проте з наукової точки зору якість викладання повинна мати показники вимірювання. Наприклад, якість роботи учня може вимірюватися кількістю помилок, розвиток психічних або моральних якостей – числом відповідних вчинків тощо.

Отже, у нашому дослідженні якість викладання розуміємо як рівень діяльності викладача в процесі навчання з підготовки, організації та контролю за ходом і його підсумками. Якість викладання іноземної мови розглядаємо як рівень діяльності викладача в процесі навчання іноземної мови з підготовки, організації та контролю за ходом і підсумками навчання,

у результаті якої студент буде здатним спілкуватися іноземною мовою у знайомому академічному та загальнопрофесійному середовищі.

За академічним тлумачним словником, слово «забезпечувати» означає створювати надійні умови для здійснення чого-небудь; гарантувати щось [1]. У нашій роботі ми пропонуємо «гарантувати» якість викладання шляхом створення певних організаційно-педагогічних умов. У зв'язку з цим виникає необхідність в уточненні таких понять, як «умова», «педагогічна умова», «організаційно-педагогічні умови».

Термін «умова» у філософському словнику розглядається як фактор (лат. factor – чинник), тобто рушійна сила, причина будь-якого процесу [11].

А. Литвин, О. Мацейко здійснили всебічний аналіз різних трактувань поняття “педагогічні умови”, у результаті якого виділили низку ознак і положень, важливих для розуміння цього феномена. Зокрема педагогічні умови є предметом дослідження методології педагогіки (М. Данилов, А. Хуторської); виражають відношення освітньої системи до навколишніх явищ (Н. Кузьміна); забезпечують найбільш ефективний перебіг освітніх процесів та явищ (Ю. Бабанський, О. Бережнова, І. Козловська, М. Козяр, В. Сластьонін, Т. Стефановська, Є. Яковлев, Н. Яковлева та ін.); спрямовані на розв'язання освітніх завдань (О. Бережнова, В. Беліков, А. Найн, О. Федорова, Н. Яковлева та ін.); необхідні для досягнення конкретної педагогічної мети (В. Андреев, І. Зязюн, Н. Іпполітова, О. Пехота); поєднують суб'єктивне й об'єктивне, внутрішнє й зовнішнє, сутність і явище (В. Андреев, А. Вербицький, В. Загвязинський, В. Манько, В. Полонський, О. Орлов та ін.); забезпечують нормальне (оптимальне) функціонування системи (Ю. Бабанський, М. Зверева, Н. Іпполітова, Ю. Юцевич) [8].

Дослідники Н. Іпполітова, Н. Стерхова у розумінні терміну «педагогічні умови» виокремлюють три позиції. Першій позиції дотримуються вчені, для яких педагогічні умови є сукупністю будь-яких заходів педагогічного впливу і можливостей матеріально-просторового середовища (В. Андреев, А. Найн, Н. Яковлева). Схожої думки дотримуються й О. Пехота, М. Малькова, О. Бражнич та ін. Другу позицію поділяють дослідники, що пов'язують педагогічні умови з конструюванням педагогічної системи, у якій вони виступають одним з компонентів (Н. Іпполітова, М. Зверева та ін.). Для вчених, які дотримуються третьої позиції, педагогічні умови – планомірна робота з уточнення закономірностей як стійких зв'язків освітнього процесу, що забезпечує можливість перевірки результатів науково-педагогічного дослідження (Б. Купріянов, С. Диніна и др.) [6].

У ході аналізу наукової літератури ми звернули увагу на визначення поняття «педагогічна умова» В. Манько розуміє його як взаємопов'язану сукупність внутрішніх параметрів та зовнішніх характеристик функціонування, що забезпечують високу результативність навчального процесу і відповідають психолого-педагогічним критеріям оптимальності [10].

У межах нашого дослідження при тлумаченні поняття «педагогічна умова» ми поділяємо думку таких науковців, як В. Андреев, А. Найн, Н. Яковлева, О. Пехота, М. Малькова, О. Бражнич та ін., і погоджуємося з тим, що це сукупність будь-яких заходів педагогічного впливу і можливостей матеріально-просторового середовища.

У науково-педагогічній літературі вчені виокремлюють різновиди педагогічних умов: організаційно-педагогічні, психолого-педагогічні, соціально-педагогічні, дидактичні та ін.

У контексті дослідження забезпечення якості викладання іноземної мови доцільно вивчати організаційно-педагогічні умови, оскільки об'єктом нашого дослідження є такий педагогічний процес як викладання, і саме від організаційного аспекту залежать його змістовно-структурні складові.

Здійснивши термінологічний аналіз, Н. Іпполітова, Н. Стерхова дійшли висновку, що «організаційно-педагогічні умови», по-перше, розглядаються вченими як сукупність можливостей (об'єктивних можливостей, можливостей змісту, форм, методів цілісного педагогічного процесу), що забезпечують успішне вирішення освітніх завдань. По-друге, вказується на їх направленість і безпосереднє відношення до розвитку і функціонування процесуального аспекту педагогічного процесу з позиції управління [6, с. 11–12].

Зважаючи на об'єкт нашого дослідження, під організаційно-педагогічними умовами ми розуміємо сукупність об'єктивних можливостей змісту, організаційних форм, методів процесу викладання іноземної мови та можливостей матеріально-просторового середовища, спрямованих на досягнення цілей педагогічної діяльності.

Ураховуючи структуру процесу викладання іноземної мови на немовних спеціальностях у ЗВО, вважаємо, що якість викладання іноземної мови може забезпечуватись за таких організаційно-педагогічних умов: 1) здійснення аналізу потреб того, хто вивчає іноземну мову; 2) відповідність змісту навчання іноземної мови академічному та загальнопрофесійному середовищу майбутнього фахівця; 3) забезпечення варіативності технологій викладання; 4) організація оцінювання та зворотного зв'язку упродовж викладання.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, якість викладання іноземної мови в закладах вищої освіти є одним із найбільш важливих чинників інтеграції України до європейського освітнього простору в сучасних умовах. Методологічне значення для наукового вивчення проблеми забезпечення якості викладання іноземної мови має визначення та розгорнута характеристика основних понять і термінів, найбільш важливими з яких є «викладання іноземної мови у ЗВО» та «якість викладання іноземної мови у ЗВО». Викладання іноземної мови у закладах вищої освіти ми розглядаємо як діяльність викладача, спрямовану на підготовку, організацію й контроль за ходом і підсумками навчання, у результаті якої студент буде здатним спілкуватися іноземною мовою у знайомому академічному та загальнопрофесійному середовищі, а якість викладання іноземної мови – як рівень діяльності викладача в процесі навчання іноземної мови. Забезпечення якості викладання іноземної мови передбачає створення певних організаційно-педагогічних умов як можливостей, спрямованих на досягнення поставленої мети.

Перспективи подальших розвідок убачаємо в теоретичному обґрунтуванні та впровадженні організаційно-педагогічних умов для забезпечення якості викладання іноземної мови на немовних спеціальностях у ЗВО.

Використані джерела

1. Академічний тлумачний словник [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://sum.in.ua/s/zabezpechuvaty>
2. Ваховський Л.Ц. Методологія дослідження історико-педагогічного процесу: постановка проблеми/ Л.Ц. Ваховський // Шлях освіти. – 2005. - №2. – С. 10-11.
3. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / С.У. Гончаренко ; [гол. ред. С. Головка]. – Київ: Либідь, 1997. – 373 с.
4. Зайченко І.В. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів/ І.В. Зайченко. – 2-е вид. – К: «Освіта України», «КНТ», 2008. – 528 с.
5. Запорожченко Ю.Г. Забезпечення якості вищої освіти в Європі: досвід Ірландії : навчально-методичні рекомендації для студентів педагогічних спеціальностей / Ю.Г. Запорожченко. – Київ : «Принт-центр», 2010. – 75 с.
6. Ипполитова Н. Анализ понятия «педагогические условия» : сущность, классификация / Н. Ипполитова, Н. Стерхова // General and Professional Education. – 2012. – № 1. – С. 8-14.
7. Коджаспирова Г.М. Педагогіка : учебник для академического бакалавриата / Г.М. Коджаспирова. – 4-е изд., перераб. и доп. – Москва : Издательство Юрайт, 2015. – 719 с.
8. Литвин А. Методологічні засади поняття “педагогічні умови” / А. Литвин, О. Мацейко // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2013. – № 4. – С. 43-63.
9. Малафіїк І.В. Дидактика : навчальний посібник / І.В. Малафіїк. – К.: Кондор, 2009. – 406 с.
10. Манько В.М. Дидактичні умови формування у студентів професійно пізнавального інтересу до спеціальних дисциплін/ В.М. Манько // Соціалізація особистості : зб. наукових праць Національного педуніверситету ім. Драгоманова. – 2000. – Вип.2. – С. 153-161.
11. Філософський словник / за ред. В.І. Шинкарука. – К. : Головна редакція Української радянської енциклопедії, 1986. – 768 с.

12. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – 3-тє вид. – К: «Академвидав», 2009. – 560 с.
13. Яременко П. С. Якість освіти в Україні / П.С. Яременко. – Київ : Лібра, 2001. – 57 с.
14. Eisner E.W. Instruction, Teaching, and Learning An Attempt at Differentiation/ E.W. Eisner // the Elementary School Journal . – 1964. – Vol. 65. – No. 3. –P. 115-119.
15. Heyworth F. Applications of quality management in language education [Електронний ресурс]/ F. Heyworth// Language Teaching . – 2013.– Vol. 46.– No. 3 P. 285. – Режим доступу: http://journals.cambridge.org/abstract_S0261444813000025
16. Marriam Dictionary [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.merriam-webster.com/>
17. Oxford Dictionary [Електронний ресурс] / Режим доступу : <https://en.oxforddictionaries.com/>

References

1. Akademichniy tlumachnyi slovnyk [Elektronnyi Resurs] / Rezhym Dostupu: <http://sum.in.ua/s/zabezpechuvaty>
2. Vakhovskiy L.Ts. Metodolohiia doslidzhennia istoriko-pedahohichnoho protsesu: postanovka problemy / L.Ts Vakhovskiy // Shliakh osvity. – 2005. – S. 10-11.
3. Honcharenko S.U. Ukrainskiy pedahohichniy slovnyk / S.U. Honcharenko; [hol. red. S. Holovko]. – Kyiv: Lybid, 1997. – 373 s.
4. Zaichenko I.V. Pedahohika. Navchalnyi posibnyk dlia studentiv vyshchych pedahohichnyh navchalnyh zakladiv / I.V. Zaichenko. – 2-e vyd. –K.: “Osvita Ukrainy”, “KNT”, 2008.
5. Zaporozhchenko Yu.H. Zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity v Yevropi: dosvid Irlandii: navchalno-medodychni rekomendatsii dlia studentiv pedahohichnykh spetsialnosti / Yu.H. Zaporozhchenko. – Kyiv : «Print-tsentr», 2010. – 75 s.
6. Ippolitova N. Analiz ponjatija «pedagogicheskie uslovija» : sushhnost', klassifikacija / N. Ippolitova, N. Sterhova // General and Professional Education. – 2012. – № 1. – S. 8-14.
7. Kodzhaspirova, G.M. Pedagogika : uchebnik dlja akademicheskogo bakalavriata / G.M. Kodzhaspirova. – 4-e izd., pererab. i dop. – Moskva : Izdatel'stvo Jurajt, 2015. – 719 s.
8. Lytvyn A. Metodolohichni zasady poniattia “pedahohichni umovy” / A. Lytvyn, O. Matseiko // Pedahohika i psyholohiia profesiinoi osvity. – 2013. – № 4. – S. 43-63.
9. Malafik I.V. Dydaktyka : navchalnyi posibnyk / I.V. Malafik. – K.: Kondor, 2009. – 406 s.
10. Manko V.M. Dydaktychni umovy formuvannia u studentiv profesiino piznavalnoho interesu do spetsialnyh dystsyplin / V.M. Manko // Sotsializatsiia osobystosti: zb. naukovykh prats Natsionalnoho peduniversitytetu im. Drahomanova. – 2000. – Vyp.2. – S. 153-161.
11. Filosofskiy slovnyk / za red. V.I. Shynkaruka. – K. : Holovna redaktsiia Ukrainskoi radiianskoi entsyklopedii, 1986. – 768 s.
12. Fitsula M.M. Pedahohika. Navchalnyi posibnyk dlia studentiv vyshchych pedahohichnyh zakladiv osvity / M.M. Fitsula. – 3-e vyd. –K: “Akademvydav”, 2009. –560 s.
13. Yaremenko P.S. Yakist osvity v Ukraini / P.S. Yaremenko. – Kyiv : Libra, 2001. – 57 s.
14. Eisner E.W. Instruction, Teaching, and Learning An Attempt at Differentiation/ E.W. Eisner // the Elementary School Journal . – 1964. – Vol. 65. – No. 3. –P. 115-119.
15. Heyworth F.Applications of quality management in language [Elektronnyi Resurs]/ F. Heyworth// Language Teaching . – 2013.– Vol. 46.– No. 3 P. 285. – Rezhym Dostupu: http://journals.cambridge.org/abstract_S0261444813000025
16. Marriam Dictionary [Elektronnyi Resurs] / Rezhym Dostupu: <https://www.merriam-webster.com/>
17. Oxford Dictionary [Elektronnyi Resurs] / Rezhym Dostupu: <https://en.oxforddictionaries.com/>

*Анастасія Петрушкова, аспірант ГУ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», г. Старобільськ, Україна
shchablevanastya@gmail.com*

ОБЕСПЕЧЕНИЕ КАЧЕСТВА ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В УЧРЕЖДЕНИЯХ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ: МЕТОДОЛОГИЧЕСКОЕ ИЗМЕРЕНИЕ

В статье автор исследует методологические аспекты проблемы качества преподавания иностранного языка и осуществляет анализ условий обеспечения качества преподавания иностранного языка в учреждениях высшего образования (УВО). Для этого она определяет сущность процесса преподавания иностранного языка и рассматривает ряд понятий и терминов, отражающих обеспечение его качества. Уточняется значение термина преподавания как в отечественном так и в англоязычном научном дискурсе. Рассматривается процесс преподавания иностранного языка на неязыковых специальностях с позиции системного подхода. Также, уточняется содержание таких ключевых понятий, как качество преподавания иностранного языка и организационно-педагогические условия.

По мнению автора статьи, обеспечение качества преподавания иностранного языка возможно за счет создания определенных организационно-педагогических условий, которые были подобраны с учетом процесса преподавания иностранного языка на неязыковых специальностях в УВО.

Ключевые слова: качество преподавания; иностранный язык; неязыковые специальности; организационно-педагогические условия.

Anastasiia Petrushkova, PhD student of Luhansk Taras Shevchenko National University, Starobilsk, Ukraine

QUALITY ASSURANCE OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN THE INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION: METHODOLOGICAL DIMENSION

The problem of quality of foreign language teaching in the institutions of higher education (IHEs) is one of the most important factors of Ukraine's integration into the European Higher Education Area. In the article the author studies the methodological aspects of the problem of quality of foreign language teaching and analyzes the conditions of quality assurance of foreign language teaching in IHEs.

For this purpose she identifies the essence of the concept of foreign language teaching and examines a range of concepts and terms that reflect assurance of its quality. It is specified the term teaching in native as well as in English-speaking discourse. The process of foreign language teaching is studied from the perspective of system approach. Moreover, the meaning of such concepts as quality of foreign language teaching and organizational and pedagogical conditions are specified.

According to the author, ensuring the quality of foreign language teaching becomes possible by creating certain organizational and pedagogical conditions, namely: 1) the analysis of learners' needs; 2) the relevance of the content of foreign language teaching to the academic and general professional environment of a future specialist; 3) ensuring the variability of teaching technologies; 4) organization of assessment and feedback while teaching. It should be mentioned that the conditions were selected with reference to the process of foreign language teaching in non-linguistic specialties in HEIs.

The article is addressed to LSP teachers, scientists and researchers who are interested in the field of language education and the problem of quality assurance of teaching.

Keywords: teaching quality; foreign language; non-linguistic specialties; organizational and pedagogical conditions.